

Naročninaznaša letno 30 Din, polletno 15 Din,
— za inozemstvo letno 60 Din.**Posamezna šte. 1 Din**UREDNIŠTVO: telefon številka 21
UPRAVA: telefon številka 54

Štev. rač. poštne hran. 12.549

izhaja vsako nedeljo

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko**Cena oglasov**Na oglasni strani: cela stran 500
Din, pol strani 300 Din. — Cena
malim oglasom do 30 besed 10 Din,
vsaka beseda več 1 Din. — Med
tekstom vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.UREDNIŠTVO in UPRAVA
v Murski Soboti.**Rokopisi se ne vračajo**

II. LETO

Murska Sobota, 13. avgusta 1933.

ŠTEV. 33

POLITIČNI PREGLED

Jugoslavija. Prejšnji teden se je vršila v Beogradu konferenca med francosko delegacijo in našimi predstavniki o vprašanju odškodnin, ki naj jih prejmejo madžarski državljani, katerih posest je zapadla določbam agrarne reforme. Pri tem pridejo v poštev Jugoslavija, Češkoslovaška in Romunija. — Minister za socialno politiko in narodno zdravje g. Ivan Pucelj je v Celju prisostvoval prireditvi društva kmečkih fantov in deklet. — Trgovinski sporazum med našo državo in Avstrijo je bil pred dnevi dosežen. Pogodba bo podpisana še ta teden. Po novi pogodbi bo avstrijska trgovinska politika v bodoče napram nam stalnejša. Nevarnost, da bi se kontingenti našega agrarnega izvoza zmanjšali, je sedaj odstranjen. Tako se bodo v celoti izvozili predvideni kontingenti prašičev, zelenjave in govedi. — Jugoslovenska nacionalna stranka je veličastno zmagala pri občinskih volitvah v moravski in vrbaski banovini. Volitve so se vršile docela svobodno, kar dokazuje že samo dejstvo, da so bile v obeh banovinah poleg kandidatnih list Jugoslov. nacionalne stranke vložene tudi kandidatne liste drugih več ali manj opozicionalnih skupin, ki so pa vse doživele popolen poraz. — Minister g. dr. Albert Kramer je nastopil svoj letni dopust, s katerega se vrne 1. septembra.

Nemčija. Hitler hoče izvesti revizijo ustave postopoma in na tak način, da ne bo povzročil razburjenja in ne škodoval zunanje političnim interesom Nemčije. S tem hoče učvrstiti diktaturo. O parlamentu že itak ne more biti več govora, saj se je rešil vsake opozicije. — Ker se je često dogajalo, da so posamezni ministri s svojimi izjavami povzročili nevšeče dogodke in škodovali glavnim ciljem režima, je Hitler tudi njim naložil ne tako cenzuro. — Pred kratkim so hitlerjevci ugrabili v Posaarju dva francoska državljana in jih odvedli v Nemčijo. Radi tega je francoski poslanik v Berlinu energično protestiral in zahteval, da nemudoma izpuste francoske državljane. — Bivšega predsednika nemškega rajstaga Loebeja so oblasti aretirale in ga spravili v koncentracijsko taborišče. — Zaradi akcije avstrijske vlade, ki je v

zvezi z razkritjem tajne Hitlerjeve centrole na Dunaju izgnala več nemških državljanov zaradi rovarjenja proti državi, je tajna politična policija izgnala okrog 120 avstrijskih državljanov. Nadaljni izgoni bodo najbže še sledili. — Pripravlja se načrt za preureditev celokupnega šolstva, po katerem bo židom in vsem nasprotnikom režima dostop v višje šole skoraj popolnoma onemogočen. — Vlada je začela pri zasledovanju komunistov pobirati talce. Ako policija ne bo mogla prijeti krivcev, bodo kaznovani njegovi sorodniki in somišljeniki, čeprav so nedolžni.

Avstrija. Minister za javno varnost je na nekem shodu izjavil, da bo vlada brezpogojno vzpostavila povesod red in mir in skrbela za to, da se bo vršil pouk od najnižje ljudske šole do visoke šole v državnem in avstrijskem nacionalnem duhu. Vlada se je postavila na načelo, da so univerze tu za to, da se dijaki uče, ne pa da se bavijo s politiko in povzročajo državi in narodu s svojimi izgredivelike stroške. — Policija je odkrila tajni narodno socialistični odbor. Okrog 30 oseb je bilo aretiranih, med njimi tudi nekaj novinarjev. Radi zadnjih je nemška vlada protestirala in je zahtevala njih takojšnji izpust. — Zastran poletov nemških letal nad Avstrijo in metanje letakov proti Dollfusovi vladi, so velesile protestirale pri nemškem zunanjem ministrstvu.

Italija. Fašistični listi beležijo članek nekega pariškega lista v katerem se zatrjuje, da dela Mussolini za zbližanje med Italijo in Malo antanto in da bo skoro pršlo do pogajanj. Mussolini naj bi hoče, da bi prevzel vlogo posredovalca, češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Tozadevna pogajanja, ki naj bi se vršila že v kratkem, naj bi bila brez vsake zahrbtnje misli in na docela prijeteljski osnovi. — V italijanski vladi so se izvršile nekatere spremembe. Resor vojnega ministra je prevzel sam Mussolini. — Kakor zatrjujejo dobro poučeni krogi, se namerava vključiti fašistično milico v redne kadre italijanske vojske.

Madžarska. Kakor se da sklepati iz pisave italijanskega tiska, je bil na zadnjem rimskem sestanku med madžarskim ministrskim predsednikom

Gömbösom in Mussolinijem dogovorjen poseben posvetovalni pakt med Madžarsko in Italijo, po katerem se bosta Madžarska in Italija sporazumeli glede skupnega postopanja v vseh mednarodnih zadevah. Italijanski listi nič ne prikrivajo, da se bo v bodoče madžarska zunanja politika vodila v Rimu, tako da bo prav za prav Rim odločeval o zunanjepolitični smeri Madžarske.

Amerika. Veliko razburjenje je nastalo v ameriških diplomatskih in vojaških krogih, radi japonskih pomorskih manevrov v Tihem oceanu. Pri manevrih sodeluje 150 vojnih ladij in nenavadno veliko število vojnih letal. Zdi se, da bodo ti japonski manevri postali središče velikega političnega spora in izhodišče novega oboroževalnega tekmovanja med Japonsko in Ameriko, katerim bosta brez dvoma sledili še Anglija in Francija. Roosevelt je na predlog mornariškega ministra že odobril gradnjo 21 novih vojnih ladij iz fonda 238 milijonov dolarjev, namenjenih za javna dela.

Predrzna tatvina.

Koncem prejšnjega meseca so neznanči vlomili pri posestniku Ozvatič Mihaelu v Pordašincih v času ko so se vsi domači nahajali na polju. Zlikovci so z železnim drogom, kakršnega rabijo kmetje pri vpreganju živine v jarem, vlomili v stanovanje ter iz zaklenjene omare, ki se je nahajal v spalni sobi, odnesli 3800 dinarjev. Bila je takoj uvedena preiskava in zločincem so bili takoj na sledu. Sum je predvsem padel na Albert Gezo ki je bil že radi tatvine nekoč kaznovan in je dobro poznal domače razmere pri Ozvatiču in na Kerčmar Ludvika doma iz Lončarovci. Osumljenca sta se baš istega dne nahajala na bližnji njivi kjer sta pospravljala pšenico a se kmalu odpravila domov. Orožniki so jih takoj trdo prijeli, seveda sta se spočetka izmikala in hotela dokazati svojo nedolžnost. Ker sta pa prišla večkrat v protislovja, ter sta s tem podkrepila sum, da sta baš ona tatiča, so orožniki uvedli pri osumljencih hišno preiskavo, in ne brez uspeha! V simbi pri Albertu so našli v senu denarnico in v njej 800 Din. o katerih nihče ni hotel vedeti od kod so. Po daljšem zasliševanju sta še izdala kje se na-

haja ostali denar in tako so našli orožniki na podstrešju hleva pri Albertu še 800 dinarjev. Da bi pa bilo še več denarja, pa oba zanikata. Kerčmar se izgovarja, da ga je k tatvinini napotil Albert, ki mu je natančno opisal kje je ključ do omare, in kje je denar. Oba sta bila odpeljana v zapore sreskega sodišča.

Smrt mlade učiteljice.

Pred dnevi je dospela vest, da je nenadoma preminula v svojem rojstnem kraju na Bledu, učiteljica v Tišini gospodična Tilka Rusova. Nesreča je zaključila mlado življenje učiteljici, ki se je vsa posvetila vzgoji naših najmlajših in njeno delo je želo spoštovanje pri vseh, ki so jo poznali. Le malo let je bila pri nas v Prekmurju in vendar je vest o njeni nenadni smrti globoko jeknila v prav vseh slojih prebivalstva. O njeni tragični smrti poročajo časopisi sledeče: V nedeljo se je peljala s sestro in bratrancem z Bleda v Kranjsko goro. Na povratku je na nepojasnen način padla iz drvečega vozila na cesto in si prebila lobanjo. Nemudoma so jo prepeljali na Bled kjer pa je v ponedeljek popoldne podlegla poškodbam. V torek popoldne so jo položili k večnemu počitku. Naj ji bo zemljica lahka pod gorenskimi velikani. Pri nas jo bomo ohranili v trajnem spominu!

Obesil se je.

Gostilničar Kerčmar Štefan 35 l. star iz Vanča vasi je že dalj časa bolehal na neki živčni bolezni. Vsi domači so ga nagovarjali naj gre k zdravniku kar pa je on odločno odklonil. „Bom že nekaj napravil, saj tega ne morem več prenašati“ je bil stalen odgovor nesrečneža na vsa moledovanja domačih, ki so slutili nesrečo. In res! Pred dnevi se je podala žena in njegova tašča na polje kjer so orale. Kerčmar je ostal sam doma. Bil je najbrže med 17 in 18 uro ko si je sam končal življenje. Vračajoče ženske so ga našle obešenega v gospodarskem poslopju. Vsak poizkus, da bi mu še rešili življenje, je bil zaman. Pokojni Kerčmar zapušča poleg težko prizadete vdove, enega neprekrbljenega otroka.

Nadvse zanimiva NOGOMETNA BORBA med starimi sportaši Sokola in Mure, v prid bedne trboveljske dece se bo v kratkem vršila na tukajšnjem nogometnem igrišču.

Prvi kmečki praznik na Murskem polju.

Naš prvi kmečki praznik, ki se bo vršil v nedeljo 3. septembra na Cvenu pri Ljutomeru, se bo praznoval po sledečem sporedu: Ob 8.15 uri slovesen sprejem g. ministra Puclja in drugih gostov na postajališču v Ljutomeru. Na to se razvije velika povorka skozi Ljutomer v 1 uro oddaljeni Cven. Pri tej povorki bodo g. ministra, senatorje in narodne poslance spremljali na Cven kolesarji, fantje v narodnih nošah na konjih razne skupine vozov, društvene korporacije, godbe in drugo občinstvo. Iz raznih dosedaj došlih prijav bomo videli v povorki razne vesele narodne običaje in opravljanje različnega kmečkega dela. Pokazati hočemo živo sliko iz življenja naših Muropoljcev pri delu in oddihu. Takoj po prihodu povorke na Cven bo slavnostno zborovanje tamkajšnje konjerejske zadruge, ki proučavi na ta dan 25 letnico svojega obstoja. Obenem hočemo manifestirati za našo jugoslovansko idejo in dati duška naši narodni zavednosti. — Izvršila se bo tudi razdelitev nagrad za premirane konje in govejo živino. — Ob 13. uri bo skupen obed pri g. Katiki Rajh na Moti. Popoldne se vrši velika dirka, katero priredi „Kolo jahalcev in voznikov“.

Murska Sobota

— **Napredovanje.** V višjo položajno skupino je napredoval tukajšnji sreski podnačelnik g. Otmar Skale. Čestitamo.

— **Premestitve profesorjev.** Z kraljevim ukazom so bili na predlog prosvetnega ministra premeščeni naslednji gg. profesorji tukajšnje realne gimnazije: ing. Ivo Zobec na realno gimnazijo v Čakovec, Ščuka Cvetko v Celje in prof. Albin Mali v Kranj.

— **Nalezljive bolezni.** Na davici (difterija) sta umrli v tukajšnji bolnišnici deset letna hči posestnika Hozjan Roza iz Črensovci. Istega dne je umrla na davici tudi komaj 25 let stara žena dninarja Maruška Matilda iz Apač, ki zapušča tri nepreskrbljene otroke.

— **Iz vojaške službe.** V Varaždin je bil premeščen pešad. kapetan I. kl. g. Dragovič Nikola, komandir tukajšnje vojaške čete. Na njegovo mesto je prišel pešad. poročnik g. Stanko Veljkovič. — Odšel je tudi dosednji komandant mesta graničarski kapetan g. Janičičević Vlado. Na njegovo mesto je imenovan pešad. kapetan II. kl. g. Lazarevič, ki je prišel iz Sarajeva. Podporočnik pri tukajšnji žandarmerijski četi g. Mihajlovič Dušan je premeščen v Rumo.

— **Nesreče.** Kovačič Ivana posestnikova hči iz Hrastja je padla tako nesrečno s kolesa, da je dobila hude

poškodbe na obrazu. — Z nožem je zabodel neki Pintarič malega posestnika Vaš Gezo iz Martjanec. Oba sta bila precej vinjena in sta se v prepiru spopadla. — Horvat Jožef, sin dninarja iz Gornje Bistrice se je pri padcu zlomil nogo. — Delavec pri mlatilnici Klujber Jožef iz Banute je z oljem mazal mlatilni stroj. Pri tem se je obleka oprijela gonilnega jermena pri stroju, ki ga je vrgel s tako močjo ob tla, da si je pri padcu zlomil nogo. — Z oslice je padel Žganjar Štefan iz Tešanovci ter si je pri tem zlomil roko. Vsi se zdravijo v tukajšnji bolnišnici.

— **Smrt.** V sredo, dne 9. t. m. je v jutranjih urah nenadoma preminul g. Janez Vöröš, tajnik uprave združenja obrtnikov v M. Soboti. Pokojni, ki je od leta 1922 opravljal ta važen posel je mnogo pripomogel k organiziranju tukajšnjega obrtništva ter si je s tem postavil trajen spomenik. Pogreb pokojnika je bil v četrtek ob veliki udeležbi njegovih stanovskih tovarišev in ostalega občinstva. N. v m. p.

— **Gasilska slavnost.** Brez velikega hrupa so naši gasilci imeli v nedeljo pomemben dan, nekakšen zaključek svoje petdeset letnice, ki so jo proslavili lansko leto. Ob zvokih sokolske fanfare so se čete gasilcev, prejšnjo nedeljo podali z svojo prenovljeno zastavo v cerkev, da z Bogom začnejo svojo pot pod novim praporom. In je prvi pozdrav nove zastave veljal našemu županu g. notarju Kodru in starosti Sokola g. geom. Pertotu, ki sta bila baš na potu v cerkev, da prisostvujeta cerkvenemu obredu. Pred cerkvijo je čete gasilcev, ki so prikorakali pod poveljstvom župnega načelnika g. Cvetka, pričakoval načelnik društva g. Dr. Šömen. Skupno so se nato podali k službi božji. Po končanem opraviilu je bil mimohod gasilcev, kateremu je prisostvovalo številno občinstvo. Novi prapor, ki je temno rdeče barve je predelan iz prejšnje zastave v toliko, da nosi mesto prejšnjih madžarskih besed slovensko besedilo, ki se glasi: Bogu v čast in bližnjemu v pomoč. Na drugi strani pa nosi letnice 1882—1932. Prapor je 1892. podarila društvu grof. ca Marija Szaparijeva ter ima 62 zlatih žebeljev, katere so istega leta darovali meščani. Zastavo je dal na svoje stroške prenoviti dolgoletni praporščak društva g. Lainščak Franc, ki ima pač največ zaslug, da je dobilo društvo prapor, z našo slovensko besedo. Istega dne je bila velika vrtna veselica gas. društva na vrtu gost. Bac, katere se je udeležilo okoliško ljudstvo in številni domačini iz vseh slojev tukajšnjega prebivalstva. Prireditelj je uspela v največje zadovoljstvo prirediteljev.

— **Slabotna divjačina.** Zaradi trajnega deževja, ki je vladalo skoraj vso pomlad je letos divjačina v Prekmurju in Medjimurju v razvoju znatno zaostala. Zato so lovci sklenili, naj se letošnji lov prične vsaj 15 do 20 dni pozneje kakor navadno. Ka-

kor lovci upajo, se bo divjačina v tem času telesno primerno razvila, kar bo omogočilo tudi boljše prodajno ceno.

Rogaševci

— **Naročniki — pozor!** Ker v kljub večkratnim opominom in potom poslanih položnic še niste poravnali Vaše naročnine, vsled tega Vas obveščamo, da lahko po želji izročite ves zaostali znesek na naročnini Vašemu stalnemu dopisniku g. Beloglavec Vilbald, šol. uprav. v Serdici, ki je od uprave Vašega lista pooblaščen sprejemati denar na račun naročnine od vseh naših okoliških naročnikov.

— **Tatvina.** V Ropoči so ukradli ponoči posestniku Čerpnjak Janezu 2 kravi v vrednosti 4000 Din. Tatvine je osumljen neki K. iz Fikšinec ter dve osebi iz Avstrije. Imenovana trojica si je svoječasno pri posestniku obe kravi ogledala z namenom, da jih odkupi. Gotovo je bila kupna cena previsoka, zato so si kravi osvojili na najcenejši način. Za tatvino so izrabili deževno noč ter neopaženo vtihotapili obe kravi v Avstrijo. Uzmovičem so že na sledu. Upamo, da bodo kmalu v rokah pravice, kjer prejmejo zaslužen kaznen.

— **Požar.** V Večeslavcih pri gostilničarju Hauzer Antonu so v petek 4. avg. dopoldan pekli v krušni peči kruh. Omenjena peč je pod stanovanjskimi prostori. Na neznan način je nastal tamkaj ogenj, ki je v naglici zajel strop ozir. pod stanovanja. Domačim, ki so bili okoli 11. ure baš pri južini v predsobi, se niti sanjalo ni, da razsajajo v eni izmed stanovanjskih sob ognjeni zubliji. Domača hči, ki je slučajno stopila v omenjeno sobo, je nato vsa prestrašena obvestila ostale o nesreči. Vso gašenje je bilo takrat že zaman, kajti ogenj je bliskovito objel vso pohištvo ter ostale gorljive predmete, tako, da je bilo bliskoma vso poslopje v plamenu. Okoliške požarne brambe, ki so takoj prihitele na pomoč, niso mogle ničesar ubraniti, pač pa so požar lokalizirale, kajti radi vetra je bila nevarnost, da se vnamejo ostala bližnja poslopja. Omenjenemu gostilničarju je zgorelo vse. Vsa družina je odnesla le svoje življenje in obleko, ki so jo imeli na sebi. Poslopje je bilo sicer zavarovano pri dveh znanih zavarovalnicah, a zavarovalnina nikakor ne bo krila škode. Z družino, ki je na mah prišla na beraško palico, vsi okoličani sočustvujejo. Nujna pomoč od strani sosedov in ostalih vaščanov bi bila umestna.

— **Nepotreben strah, skrb in jeza.** Ker se je v Pertoški fari zadnje dni nekaterim zlikovcem na lahek način posrečilo ukrasti iz hleva krave, zato so odslej posestniki z podvojenno pazljivostjo in čuječnostjo čuvali ponoči svojo živino. Posestnik Smodiš Jožef, ki je vsako noč po večkrat pogledal v hlev, je v eni izmed zadnjih noči doživel neprijetno razočaranje. Ko je šel, kakor običajno po polnoči v hlev je našel hlevska vrata

na stečaj odprta, a hlev pa prazen — brez krave. Kar v glavo mu ni šlo, da so baš njemu ukradli tatovi živinče, ki jo je vendar zvesto stražil in največ noči prebedel. Ko je videl da tudi vso „zahudičanje“ krave ni privedlo nazaj, je predramil v skrb vse sosede, ki so potem obupanemu posestniku pomagali iskati sled za tatovi. Takoj ponoči je še obvestil o tatvini orožnike v Cankovi in graničarje v Gerlincih in Kramarovcih. Proti jutru, ko se je začelo daniti, je omenjeni posestnik ponovno pogledal ves potrt okoli hiše, a takrat pa na začudenje opazil v sadovnjaku svojo kravico, ki se je pasla v travi. Od veselja je pozabil na vso skrb in jezo ter odgnal živinče, ki mu je prizadejalo toliko nepotrebne brige, v hlev. Na zadnje je „vaška komisija“ ugotovila, da se je krava sama odvezala ter nato odšla na prosto.

DOPISI

Domanjševci. V nedeljo, dne 13. t. m. se vrši velika župna vaja križevske gasilske župe v Domanjševci. Začetek vaje bo ob 13. uri pri Vezirju. Po vaji bo istotam velika veselica. Prijatelji gasilstva udeležite se prireditve v velikem številu!

Organizacija.

Na sreski skupščini dne 12. t. l. je bila sprejeta med drugimi resolucijami tudi zahteva članstva za popolno gimnazijo v Murski Soboti. Neumornemu delu, požrtvovalnosti in odločnosti našega narodnega poslanca g. Benko Josipa, se je posrečilo, da je stopilo to vprašanje v odločilno fazo, ki nam bo morda v tem tednu prinesla zgodovinski, kulturni in prosvetni dogodek, ki bo ostal našemu Prekmurju v trajnem spominu, ovekovečen z neomajeno hvaležnostjo staršev in dijakov.

Krajevne organizacije Mačkovci, Moščanci, Domanjševci (niso navedene vasi, hšt. in poklic), niso še doposlane sreskemu tajništvu članskih seznamov, kar nam zelo otežkoča delo.

Vsem krajevnim organizacijam! Prihodnji teden prejmete od nas poročilo o delovanju JNS. Ker bo v tem poročilu iznešena vsaka intervencija, poslovanje, materijelno stanje, blagajniško poročilo itd., prečitajte to na Vaših sejah z vso natančnostjo!

Kraj. organizacija Bodonci! Seznam prejeli!

SOKOL

Sokolski nastop v Moščancih.

V nedeljo, dne 6. t. m. se je vršil telovadni nastop tamkajšnje Sokolske čete. Bil je to prvi nastop tamkajšnje edinice združen z razvitjem četnega prapora. Že mnogo pred napovedano uro se je začelo zbirati ljudstvo na lepo okrašenem šolskem

telovadišču. Predvsem častna pa je bila udeležba iz Murske Sobote, od koder so v prav lepem številu prihiteli člani v krogih, četa vojakov pod vodstvom br. podporočnika Lepenaca in številno občinstvo. Pred nastopom je bilo svečano razvitje prapora, kateremu je kumoval br. notar Koder, ki je imel na navzoče globoko patriotičen govor. Za njim je spregovoril še zastopnik župe br. Velnar. Po zabijanju žeblijev v drog novega prapora se je vršil javen nastop pri katerih so nastopili vsi oddelki domače edinice. Nastop sam je pri vseh pokazal sistematično delo v telovadnicah in njih izvajanje nam dalo najlepše nade za bodočnost. Posebno pozornost je vzbujala nastopajoča četa vojakov, ki je s svojim izvajanjem žela veliko odobravanje.

Po telovadbi se je razvila na bližnjem vrtu br. Zrinskija dobro uspela zabava.

Nova telefonska centrala.

Prometno ministrstvo je odobrilo zgraditev nove telefonske centrale v Dobrovniku.

Plemenski sejmi za rodovniško živino.

Zveza živinorejskih selekcjskih društev priredi v četrtek 17. avgusta plemenske sejme in sicer v Puconcih ob 9. uri, v Turnišču ob 14. uri in v D. Lendavi ob 17. uri. Na teh sejmih bo nakupil sreski kmetijski odbor v Ljutomeru okrog 20 bikov v starosti do enega in pol leta, živinorejska zadruga pri Sv. Lenartu v Slov. Goricah pa še nekaj bikov in telic.

DOMA IN DRUGOD

Pri volitvah v državi Kentucky je bilo 14 mrtvih in 10 ranjenih. Tako volijo v Ameriki.

V mestu Korintu v Grčiji je izbruhnil silen požar, tako da je

skoro vse mesto opustošeno. Najhujše razdejanje je povzročil požar v trgovskem delu mesta, kjer ni ostala neprizadeta niti ena trgovina in so uničene tudi vse zaloge blaga. Nad 10.000 prebivalcev je izgubilo vse svoje imetje. Med prebivalstvom vlada silna žalost in potrlost. Mnogi so izvršili samomor. Trenutno pogrešajo še okrog 100 ljudi, vendar je upanje, da niso vsi našli smrt v plamenih.

Silen vihar, ki je divjal na toskanski obali, je vrgel iz lokomotive kurjača ekspresnega vlaka Pariz—Rim. Truplo so našli ob progi strašno razmesarjeno.

Velika vročina je zajela tudi Španijo. Temperatura se stalno giblje med 37 in 38 stopinj Celzija v senci in to že celih 14 dni. Po nekod so zabeležili celo 42 stopinj v senci. Več ljudi je umrlo za solnčarico.

35 ujetih roparjev so v Turčiji peljali v ječo. Med potoma se jim je zahotelo slobode in so napadli orožnike ter skušali pobegniti. Orožniki pa so začeli streljati ter ubili vse zločince.

V Orebiču v Dalmaciji je izbruhnil velik gozdni požar. Požar so prihiteli gasiti tudi mornarji z angleškega vojnega brodom, ki se je baš takrat nahajalo v končutskem zalivu. Angleški mornarji so bili zelo požrtvovalni. Povzročena škoda je zelo velika. Uničen je skoro ves gozd, ki je bil pravo okrasje tamkajšnje okolice.

Pred dnevi je Zagrebčane zbudil močan potres. Po nekod se je ljudi polastil strah in so zbežali na ulico. Potres je trajal le 10 sekund.

V severni japonski provinci Hokaido je prišlo do velikih poplav. Nad 12.000 poslopij je pod

vodo in so skoraj vsa uničena. Po dosedanjih vesteh je okoli 200 oseb utonilo.

Pri selu Dolana v okolici Bihača se je pod nogami kože sprožil kamen, težak pet kilogramov, ki je ubil devetletnega pastirčka Gojka Protića.

Pred kratkem je sedem razbojnikov v Sokobanji sredi noči navalilo na hišo kmeta Jocića, ki je bil na glasu bogatega posestnika. Nesrečnega Jocića so zločinci strašno mučili. Zakurili so grmado in v ognju razbelili nože, s katerimi so zbadali kmeta, da bi od njega izsilili priznanje kam je skrival denar, izkupiček za živino, ki jo je pred kratkim prodal. Šele v zori so razbojniki brez uspeha razbežali in pustili na dvorišču umirajočega kmeta.

V okolici Velikega Bečkereka je kmetica Rajina pustila svojega sedemmesečnega otroka v zibelki na dvorišču ter nesla svojemu možu kosilo na polje. V odsotnosti gospodinje so svinje odgrizle otroku roko pri komolcu in jo požrle. Po joku otroka opozorjena je prihitela na pomoč soseda in rešila otroku življenje.

Kmet Gjorgje Marčić iz Selevcih blizu Smederevske Palanke je živel s svojim očetom v stalnih prepirih. Ko pa je nekoč oče na polju med opoldanskim odmorom zadremal, mu je sin s sekiro razklal glavo. Mrtvo truplo je na to pokril s slamo. Orožniki so brezsrčnega sina že izsledili.

Graški pleskar Franc Schaffler se je s prijateljem stavil, da pojde iz Gradca v Budimpešto z lestvo. In res je prehodil 565 km dolgo pot. Med potoma je Schaffler izgubil 16 kg svoje teže, lestev pa se je skrajšala za 2 klina.

V selu Dubravica pri Trogirju je Marija Hercegović rodila zdravo moško dete, ki ima tri očesa, dvoje ust, nosa pa nima. Otrok je drugače popolnoma zdrav.

SPORT

Dne 6. t. m. je odigral novi sportni klub Panonija svojo prvo tekmo s S. K. Jelačićem iz Varaždina. Gosti so predvedli lepo igro z nizkimi preciznimi pasi ter zmagali nad Panonijo z 2.4 (1:1). Panonija je pokazala začetniško igro ter se ji vidi pomanjkanje smotrenega treninga. Igralci obeh klubov pa so bili izredno disciplinirani, česar še v Soboti nismo videli. Kakor gosti, tako je tudi Panonija vzbudila simpatije pri publiku. Le nekaj bi bilo pripomniti! Prav neprijetno je dirnilo obnašanje nekaterih iz publike, ki so s svojimi smešnimi in nečastnimi klici spremljali igro. Olike človeka že temu oporeka, da niti ne omenimo sportno vzgojo. Upamo, da v bodoče ne bo več sličnih incidentov, ki samo ovirajo uspešnemu razvoju tukajšnjega sporta.

Isti dan je odigrala rezerva S. K. Panonije prijateljsko tekmo s S. K. Dravo v Ormožu, kjer je po vroči tekmi podlegla domačinom s 3:1. Udeležili so se člani Panonije tudi kolesarske dirke v Ormožu na 18 km progi ter je član Panonije prispel na cilj 1 m 20 sek. za zmagovalcem, ki je priznani dirkač.

V najem se vzame s 1. septembrom hiša z gospodarskim poslopjem ter posestvom. — Kdor bi oddal posestvo v najem naj pošlje naslov v PREKMURSKO TISKARNO v M. Soboto.

V D. Lendavi na Glavni ul. se da v najem en **trgovski lokal**,

v isti hiši in sicer v prvem nadstropju se oddajo štiri sobe z vsemi pritliklinami. — Interesenti se naj oglašijo pri NEMETHY 2 ŠTEFAN-u, trgovcu v Dolnji Lendavi.

SPREJME SE v „Neboščniku V. nadstropje v Ljubljani, na hrano in stanovanje večje število dijakov srednji šol in visokošolcev. Postrežba je prvovrstna, cena nizka. Lift in centralna kurjava. CIPOTT IRENE.

Mark Twain:

Pet darov življenja.

Ob jutru življenja je prišla dobra vila s svojo košaro in rekla:

„Tu so darovi. Vzemi enega, ostale pusti! Bodi previden in izbiraj po pameti, oh, pametno izberi, zakaj, samo eden izmed njih je važen!“

Darov je bilo petero: Slava, Ljubezen, Bogastvo, Slast in Smrt.

„Tu res ni treba premišljati!“ in izbral je Slast.

Šel je ven v svet in si poiskal užitkov, ob katerih se opaja mladost. A vsak izmed njih je bil kratkotrajen, poln razočaranj, prazen in ničev; vsaka slast se mu je ob koncu rogala. Končno je dejal: „Ta leta sem zapravil, toda če bi spet smel, bi izbral pametno.“

II.

Prikazala se je vila in rekla:

„Štirje darovi ostanejo. Izbiraj še enkrat; oh, pomni, da čas beži in da je samo eden med njimi dragocen!“

Človek je dolgo premišljeval, nato je izbral Ljubezen; ni opazil solza, ki so zablestle v vilinih očeh.

Čez mnogo, mnogo let je mož sedel ob krsti, v praznem domu. In sam pri sebi je govoril:

„Ena za drugo so odšle in me zapustile; zdaj leži tu, najljubša in zadnja. Obup za obupom je drvel preko mene; za vsako srečno uro je goljufiva izdajalka Ljubezen zahtevala povračilo; za vsako sem plačal tisoč ur bridkosti. Zatorej jo za vedno izbrisem iz svojega srca.“

III.

„Izbiraj šel!“ govorila je vila. „Z leti te je srečala pamet; gotovo bo tako. Tri želje ostanejo. Samo ena izmed njih je pomembna, pomni to in pametno izberi!“

Mož je dolgo preudarjal, nato pa je izbral Slavo; in vila je vzdihovaje odšla po svojih poteh.

Potekla so leta in vrnila se je; stala je za možem, ki je v mraku sedel sam, poglobljen v težke misli. In zaznala jih je:

„Svet je bil poln mojega imena, moja slava je bila vsem na jeziku in nekaj časa se je zdelo, da mi je dobro. Kako kratek hip je trajalo to! Sledila je zavist, zavisti omalovaževanje; nato obrekovanje, sovraštvo, preganjanje. Za tem smeh, ki je začel konca. In končno je prišlo pomilovanje, ki pomeni pogreb vsake slave. Oh, kako bridko in bedno je slavohelepe! Tarča je za blatenje na

višku, tarča preziru in usmiljenju ob svojem zatonu.“

IV.

„Še enkrat izbiraj!“ — Bil je vilin glas. „Dva darova ostajata. Ne obupaj! V začetku je bil tu samo eden, ki je imel vrednost in tisti je še tu.“

„Bogastvo — to je moč! Kako slep sem vendar bil!“ je vzkliknil mož. „Sedaj šele postane življenje vredno življenja. Tratil bom denar, zapravljaj, slepil bom svet. Posmehljivci in zlobneži se bodo plazili pred menoj po tleh in svoje gladno srce bom utešil z njih zavistjo. Imeti hočem vse razkošje, vsa razvedrila, vse duševne užitke, vsa draga nam telesna zadovoljstva. Kupoval bom, kupoval, kupil spoštovanje, obzirnost do svoje osebe, ugled, čast — vse nepristne življenjske milosti, ki jih more prinesiti na trg nizkotni svet. Mnogo časa sem zapravil in nekdanjo slabo izbral, toda pozabiva to; tedaj sem bil še neizkušen in da ni bilo tega, bi lahko zbral ono, kar se je zdelo najboljšo.“

Tri kratka leta so minila in prišel je dan, ko je zmrzovaje sedel v borni podstrešni sobici; shujšan je bil in bled; oči je imel udrti in trčal

je v cunjah. Glodal je suho skorjo ter mrmral:

„Prokleti naj bodo vsi darovi sveta radi zasmeha in pozlačenih laži! Vsi prinašajo zlo. Saj niso darovi, temveč zgolj njihove sence. Slast, Ljubezen, Slava, Bogastvo — samo začasne krinke za trajno resnico so: za Muke, Tugo, Sramoto in Uboštvo, Vila je govorila resnico; v njeni celokupni zalogi je bil en sam dragocen dar, samo eden, ki ni bil ničev. Zdaj vem, kako kvarni, kako dober kup in kako gnusni os ostali, če jih primerjam s tem neprecenljivim, ki pogrezne v trajno spanje brez sanj vse telesne bolečine, vso sramoto in gorje, ki trga srce. Prinesi mi ga! Truden sem in rad bi se odpočil!“

V.

Prišla je vila in znova prinesla štiri darove, toga Smrt je manjkala med njimi.

Rekla je: „Dala sem jo materi-nemu ljubljencu, majhnemu detetu. Nevedno je še bilo, toda zaupljivo me je prosilo, naj izberem zanj. Ti me tega nisi prosil!“

„Oh, jaz revež! Kaj mi še preostane?“

„Česar niti zaslužil nisi: Predzrne žalitve na račun Tvoje Starosti!“

Iz delovanja Združbe trgovcev v Murški Soboti.

Izvoznikom sadja.

Opozarjajo se vsi oni, ki hočejo izvažati sadje, na člen 4 pravilnika o kontroli presnega sadja namenjenega za izvoz, ki določa:

„Z izvozom sadja in s sadno trgovino, kolikor je namenjeno za izvoz, se smejo baviti na podstavi potrdila centralne komisije:

1. protokolirane tvrdke za trgovino z deželnimi pridelki;

2. zadržne zveze in kmetijske zadruge za pridelke svojih članov zadržnikov;

3. proizvajalci sadja samo za svoje lastne pridelke;

4. potrdilo za opravljanje sadnega izvoza izdaja navedenim napravam, tvrdkam in osebam centralna komisija za izvoz sadja člen 32 na podstavi prejete prijave, ki mora obsežati:

a) ime in naslov naprave, tvrdke ali osebe, ki se želi baviti z izvozom;

b) dokaz (potrdilo) o protokolaciji firme, odnosno za zadruge in zadržne zveze, da so registrirane, za proizvajalce pa občinsko potrdilo, potrjeno po upravnem oblastvu prve stopnje;

c) označbo vrste sadja, ki ga priglasitelj želi izvoziti.

Potrdilo centralne komisije velja od dne, ko je izdano, do dne 1. junija prihodnjega leta. Po tem roku se mora vsako potrdilo obnoviti. (Prošnja za potrdilo mora biti kolekovana po zakonu o taksah.)

Doslej sta prejela za izvoz sadja tako potrdilo v našem srezu gg. Šinko Karol, Skakovci in Lülük Ludvik, Strukovci.

Neupravičen obisk privatnih strank po potnikih in krošnjarijih.

V trgovskem listu štey. 86 čitamo naslednji članek: „Slučaji se množe, da razni tuji agenti in krošnjariji neupravičeno obiskujejo privatne stranke in jim ponujajo razno slabo manufakturno blago, ki je po večini italijanskega izvora, ki ga pa izdajajo kot pravo angleško blago. S to svojo sleparijo pa imajo precej uspeha, ker italijansko blago čisto enostavno prežigosajo z angleško štampiljko in razpečavajo potem kot pristno angleško blago po višji, kakor običajni ceni.

Opozarjamo vse članstvo in kupujoče občinstvo na neerelnost takih trgovskih kupčij. Podčrtati je posebno dejstvo, da se krošnjariji z manufakturno nehoti sami sklicujejo na to, da so blago kupili iz raznih konkurznih mas in slabo blago prežigosali za angleško blago. Izgovarjajo pa se tudi, da so blago kupili na velesejmu v Ljubljani, kar pa ni resnica.

Kupujoče občinstvo naj ne nasede sladkim vabam potnikov in krošnjarijev, saj se dobiva v domačih trgovinah priznano boljše blago po nižjih cenah.

Opozarjamo pa še posebno vse predstojnike raznih uradov in šol ter

drugih zavodov, da je vsako krošnjarijenje v njih prostorih po zakonu prepovedano.

Krošnjarijenje pa ni samo nedopustno za manufakturno, ampak tudi za vse vrste drugega blaga, kakor razne pisarniške potrebščine, galanterije itd.“

Ljubljanska zbornica za TOI ostane skupna.

Kr. banska uprava Dravske banovine je prejela od ministra za trgovino in industrijo ta odlok:

Na podlagi poročil Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani z dne 17. marca, oziroma 20. maja t. l. pod štey. 4470 o izidu glasovanja obrtniških organizacij proti delitvi zbornice in kakor tudi na podlagi sklepa obrtnega odseka navedene zbornice ne deli, odrejam na podlagi § 393 št. 2 t. b. naj zbornica za trgovino obrt in industrijo v Ljubljani ostane enotna, ker niso dani pogoji zakona za ločitev obrtnega odseka in navedene zbornice. O tem naj se obvesti banska uprava, da po časopisju in s posebno okrožnico obvesti prizadete. — Minister za trgovino in industrijo dr. I. Šumenkovič.

KMETIJSTVO

Konserviranje zelene krme. (Silo.)

III.

Osnovni pojmi.

Najbolj hranilne rastline, kakor detelja, grahorka, grah, soja, pa imajo premalo sladkorja, da bi se na njih lahko razmnožile zaželjene bakterije mlečne kisline, pač pa se hitro razvijajo na njih drugi bakterije, ki nam krmo pokvarijo. Isto se zgodi tudi, če je rastlinski sladkor preveč razredčen, kot pri mokri travi. V takem slučaju moramo dodati hrano za mlečne bakterije v obliki surovega sladkorja ($\frac{1}{2}$ do $1\frac{1}{2}$ do $2\frac{1}{2}$ do $3\frac{1}{2}$ do $4\frac{1}{2}$ do $5\frac{1}{2}$ do $6\frac{1}{2}$ do $7\frac{1}{2}$ do $8\frac{1}{2}$ do $9\frac{1}{2}$ do $10\frac{1}{2}$ do $11\frac{1}{2}$ do $12\frac{1}{2}$ do $13\frac{1}{2}$ do $14\frac{1}{2}$ do $15\frac{1}{2}$ do $16\frac{1}{2}$ do $17\frac{1}{2}$ do $18\frac{1}{2}$ do $19\frac{1}{2}$ do $20\frac{1}{2}$ do $21\frac{1}{2}$ do $22\frac{1}{2}$ do $23\frac{1}{2}$ do $24\frac{1}{2}$ do $25\frac{1}{2}$ do $26\frac{1}{2}$ do $27\frac{1}{2}$ do $28\frac{1}{2}$ do $29\frac{1}{2}$ do $30\frac{1}{2}$ do $31\frac{1}{2}$ do $32\frac{1}{2}$ do $33\frac{1}{2}$ do $34\frac{1}{2}$ do $35\frac{1}{2}$ do $36\frac{1}{2}$ do $37\frac{1}{2}$ do $38\frac{1}{2}$ do $39\frac{1}{2}$ do $40\frac{1}{2}$ do $41\frac{1}{2}$ do $42\frac{1}{2}$ do $43\frac{1}{2}$ do $44\frac{1}{2}$ do $45\frac{1}{2}$ do $46\frac{1}{2}$ do $47\frac{1}{2}$ do $48\frac{1}{2}$ do $49\frac{1}{2}$ do $50\frac{1}{2}$ do $51\frac{1}{2}$ do $52\frac{1}{2}$ do $53\frac{1}{2}$ do $54\frac{1}{2}$ do $55\frac{1}{2}$ do $56\frac{1}{2}$ do $57\frac{1}{2}$ do $58\frac{1}{2}$ do $59\frac{1}{2}$ do $60\frac{1}{2}$ do $61\frac{1}{2}$ do $62\frac{1}{2}$ do $63\frac{1}{2}$ do $64\frac{1}{2}$ do $65\frac{1}{2}$ do $66\frac{1}{2}$ do $67\frac{1}{2}$ do $68\frac{1}{2}$ do $69\frac{1}{2}$ do $70\frac{1}{2}$ do $71\frac{1}{2}$ do $72\frac{1}{2}$ do $73\frac{1}{2}$ do $74\frac{1}{2}$ do $75\frac{1}{2}$ do $76\frac{1}{2}$ do $77\frac{1}{2}$ do $78\frac{1}{2}$ do $79\frac{1}{2}$ do $80\frac{1}{2}$ do $81\frac{1}{2}$ do $82\frac{1}{2}$ do $83\frac{1}{2}$ do $84\frac{1}{2}$ do $85\frac{1}{2}$ do $86\frac{1}{2}$ do $87\frac{1}{2}$ do $88\frac{1}{2}$ do $89\frac{1}{2}$ do $90\frac{1}{2}$ do $91\frac{1}{2}$ do $92\frac{1}{2}$ do $93\frac{1}{2}$ do $94\frac{1}{2}$ do $95\frac{1}{2}$ do $96\frac{1}{2}$ do $97\frac{1}{2}$ do $98\frac{1}{2}$ do $99\frac{1}{2}$ do $100\frac{1}{2}$ do $101\frac{1}{2}$ do $102\frac{1}{2}$ do $103\frac{1}{2}$ do $104\frac{1}{2}$ do $105\frac{1}{2}$ do $106\frac{1}{2}$ do $107\frac{1}{2}$ do $108\frac{1}{2}$ do $109\frac{1}{2}$ do $110\frac{1}{2}$ do $111\frac{1}{2}$ do $112\frac{1}{2}$ do $113\frac{1}{2}$ do $114\frac{1}{2}$ do $115\frac{1}{2}$ do $116\frac{1}{2}$ do $117\frac{1}{2}$ do $118\frac{1}{2}$ do $119\frac{1}{2}$ do $120\frac{1}{2}$ do $121\frac{1}{2}$ do $122\frac{1}{2}$ do $123\frac{1}{2}$ do $124\frac{1}{2}$ do $125\frac{1}{2}$ do $126\frac{1}{2}$ do $127\frac{1}{2}$ do $128\frac{1}{2}$ do $129\frac{1}{2}$ do $130\frac{1}{2}$ do $131\frac{1}{2}$ do $132\frac{1}{2}$ do $133\frac{1}{2}$ do $134\frac{1}{2}$ do $135\frac{1}{2}$ do $136\frac{1}{2}$ do $137\frac{1}{2}$ do $138\frac{1}{2}$ do $139\frac{1}{2}$ do $140\frac{1}{2}$ do $141\frac{1}{2}$ do $142\frac{1}{2}$ do $143\frac{1}{2}$ do $144\frac{1}{2}$ do $145\frac{1}{2}$ do $146\frac{1}{2}$ do $147\frac{1}{2}$ do $148\frac{1}{2}$ do $149\frac{1}{2}$ do $150\frac{1}{2}$ do $151\frac{1}{2}$ do $152\frac{1}{2}$ do $153\frac{1}{2}$ do $154\frac{1}{2}$ do $155\frac{1}{2}$ do $156\frac{1}{2}$ do $157\frac{1}{2}$ do $158\frac{1}{2}$ do $159\frac{1}{2}$ do $160\frac{1}{2}$ do $161\frac{1}{2}$ do $162\frac{1}{2}$ do $163\frac{1}{2}$ do $164\frac{1}{2}$ do $165\frac{1}{2}$ do $166\frac{1}{2}$ do $167\frac{1}{2}$ do $168\frac{1}{2}$ do $169\frac{1}{2}$ do $170\frac{1}{2}$ do $171\frac{1}{2}$ do $172\frac{1}{2}$ do $173\frac{1}{2}$ do $174\frac{1}{2}$ do $175\frac{1}{2}$ do $176\frac{1}{2}$ do $177\frac{1}{2}$ do $178\frac{1}{2}$ do $179\frac{1}{2}$ do $180\frac{1}{2}$ do $181\frac{1}{2}$ do $182\frac{1}{2}$ do $183\frac{1}{2}$ do $184\frac{1}{2}$ do $185\frac{1}{2}$ do $186\frac{1}{2}$ do $187\frac{1}{2}$ do $188\frac{1}{2}$ do $189\frac{1}{2}$ do $190\frac{1}{2}$ do $191\frac{1}{2}$ do $192\frac{1}{2}$ do $193\frac{1}{2}$ do $194\frac{1}{2}$ do $195\frac{1}{2}$ do $196\frac{1}{2}$ do $197\frac{1}{2}$ do $198\frac{1}{2}$ do $199\frac{1}{2}$ do $200\frac{1}{2}$ do $201\frac{1}{2}$ do $202\frac{1}{2}$ do $203\frac{1}{2}$ do $204\frac{1}{2}$ do $205\frac{1}{2}$ do $206\frac{1}{2}$ do $207\frac{1}{2}$ do $208\frac{1}{2}$ do $209\frac{1}{2}$ do $210\frac{1}{2}$ do $211\frac{1}{2}$ do $212\frac{1}{2}$ do $213\frac{1}{2}$ do $214\frac{1}{2}$ do $215\frac{1}{2}$ do $216\frac{1}{2}$ do $217\frac{1}{2}$ do $218\frac{1}{2}$ do $219\frac{1}{2}$ do $220\frac{1}{2}$ do $221\frac{1}{2}$ do $222\frac{1}{2}$ do $223\frac{1}{2}$ do $224\frac{1}{2}$ do $225\frac{1}{2}$ do $226\frac{1}{2}$ do $227\frac{1}{2}$ do $228\frac{1}{2}$ do $229\frac{1}{2}$ do $230\frac{1}{2}$ do $231\frac{1}{2}$ do $232\frac{1}{2}$ do $233\frac{1}{2}$ do $234\frac{1}{2}$ do $235\frac{1}{2}$ do $236\frac{1}{2}$ do $237\frac{1}{2}$ do $238\frac{1}{2}$ do $239\frac{1}{2}$ do $240\frac{1}{2}$ do $241\frac{1}{2}$ do $242\frac{1}{2}$ do $243\frac{1}{2}$ do $244\frac{1}{2}$ do $245\frac{1}{2}$ do $246\frac{1}{2}$ do $247\frac{1}{2}$ do $248\frac{1}{2}$ do $249\frac{1}{2}$ do $250\frac{1}{2}$ do $251\frac{1}{2}$ do $252\frac{1}{2}$ do $253\frac{1}{2}$ do $254\frac{1}{2}$ do $255\frac{1}{2}$ do $256\frac{1}{2}$ do $257\frac{1}{2}$ do $258\frac{1}{2}$ do $259\frac{1}{2}$ do $260\frac{1}{2}$ do $261\frac{1}{2}$ do $262\frac{1}{2}$ do $263\frac{1}{2}$ do $264\frac{1}{2}$ do $265\frac{1}{2}$ do $266\frac{1}{2}$ do $267\frac{1}{2}$ do $268\frac{1}{2}$ do $269\frac{1}{2}$ do $270\frac{1}{2}$ do $271\frac{1}{2}$ do $272\frac{1}{2}$ do $273\frac{1}{2}$ do $274\frac{1}{2}$ do $275\frac{1}{2}$ do $276\frac{1}{2}$ do $277\frac{1}{2}$ do $278\frac{1}{2}$ do $279\frac{1}{2}$ do $280\frac{1}{2}$ do $281\frac{1}{2}$ do $282\frac{1}{2}$ do $283\frac{1}{2}$ do $284\frac{1}{2}$ do $285\frac{1}{2}$ do $286\frac{1}{2}$ do $287\frac{1}{2}$ do $288\frac{1}{2}$ do $289\frac{1}{2}$ do $290\frac{1}{2}$ do $291\frac{1}{2}$ do $292\frac{1}{2}$ do $293\frac{1}{2}$ do $294\frac{1}{2}$ do $295\frac{1}{2}$ do $296\frac{1}{2}$ do $297\frac{1}{2}$ do $298\frac{1}{2}$ do $299\frac{1}{2}$ do $300\frac{1}{2}$ do $301\frac{1}{2}$ do $302\frac{1}{2}$ do $303\frac{1}{2}$ do $304\frac{1}{2}$ do $305\frac{1}{2}$ do $306\frac{1}{2}$ do $307\frac{1}{2}$ do $308\frac{1}{2}$ do $309\frac{1}{2}$ do $310\frac{1}{2}$ do $311\frac{1}{2}$ do $312\frac{1}{2}$ do $313\frac{1}{2}$ do $314\frac{1}{2}$ do $315\frac{1}{2}$ do $316\frac{1}{2}$ do $317\frac{1}{2}$ do $318\frac{1}{2}$ do $319\frac{1}{2}$ do $320\frac{1}{2}$ do $321\frac{1}{2}$ do $322\frac{1}{2}$ do $323\frac{1}{2}$ do $324\frac{1}{2}$ do $325\frac{1}{2}$ do $326\frac{1}{2}$ do $327\frac{1}{2}$ do $328\frac{1}{2}$ do $329\frac{1}{2}$ do $330\frac{1}{2}$ do $331\frac{1}{2}$ do $332\frac{1}{2}$ do $333\frac{1}{2}$ do $334\frac{1}{2}$ do $335\frac{1}{2}$ do $336\frac{1}{2}$ do $337\frac{1}{2}$ do $338\frac{1}{2}$ do $339\frac{1}{2}$ do $340\frac{1}{2}$ do $341\frac{1}{2}$ do $342\frac{1}{2}$ do $343\frac{1}{2}$ do $344\frac{1}{2}$ do $345\frac{1}{2}$ do $346\frac{1}{2}$ do $347\frac{1}{2}$ do $348\frac{1}{2}$ do $349\frac{1}{2}$ do $350\frac{1}{2}$ do $351\frac{1}{2}$ do $352\frac{1}{2}$ do $353\frac{1}{2}$ do $354\frac{1}{2}$ do $355\frac{1}{2}$ do $356\frac{1}{2}$ do $357\frac{1}{2}$ do $358\frac{1}{2}$ do $359\frac{1}{2}$ do $360\frac{1}{2}$ do $361\frac{1}{2}$ do $362\frac{1}{2}$ do $363\frac{1}{2}$ do $364\frac{1}{2}$ do $365\frac{1}{2}$ do $366\frac{1}{2}$ do $367\frac{1}{2}$ do $368\frac{1}{2}$ do $369\frac{1}{2}$ do $370\frac{1}{2}$ do $371\frac{1}{2}$ do $372\frac{1}{2}$ do $373\frac{1}{2}$ do $374\frac{1}{2}$ do $375\frac{1}{2}$ do $376\frac{1}{2}$ do $377\frac{1}{2}$ do $378\frac{1}{2}$ do $379\frac{1}{2}$ do $380\frac{1}{2}$ do $381\frac{1}{2}$ do $382\frac{1}{2}$ do $383\frac{1}{2}$ do $384\frac{1}{2}$ do $385\frac{1}{2}$ do $386\frac{1}{2}$ do $387\frac{1}{2}$ do $388\frac{1}{2}$ do $389\frac{1}{2}$ do $390\frac{1}{2}$ do $391\frac{1}{2}$ do $392\frac{1}{2}$ do $393\frac{1}{2}$ do $394\frac{1}{2}$ do $395\frac{1}{2}$ do $396\frac{1}{2}$ do $397\frac{1}{2}$ do $398\frac{1}{2}$ do $399\frac{1}{2}$ do $400\frac{1}{2}$ do $401\frac{1}{2}$ do $402\frac{1}{2}$ do $403\frac{1}{2}$ do $404\frac{1}{2}$ do $405\frac{1}{2}$ do $406\frac{1}{2}$ do $407\frac{1}{2}$ do $408\frac{1}{2}$ do $409\frac{1}{2}$ do $410\frac{1}{2}$ do $411\frac{1}{2}$ do $412\frac{1}{2}$ do $413\frac{1}{2}$ do $414\frac{1}{2}$ do $415\frac{1}{2}$ do $416\frac{1}{2}$ do $417\frac{1}{2}$ do $418\frac{1}{2}$ do $419\frac{1}{2}$ do $420\frac{1}{2}$ do $421\frac{1}{2}$ do $422\frac{1}{2}$ do $423\frac{1}{2}$ do $424\frac{1}{2}$ do $425\frac{1}{2}$ do $426\frac{1}{2}$ do $427\frac{1}{2}$ do $428\frac{1}{2}$ do $429\frac{1}{2}$ do $430\frac{1}{2}$ do $431\frac{1}{2}$ do $432\frac{1}{2}$ do $433\frac{1}{2}$ do $434\frac{1}{2}$ do $435\frac{1}{2}$ do $436\frac{1}{2}$ do $437\frac{1}{2}$ do $438\frac{1}{2}$ do $439\frac{1}{2}$ do $440\frac{1}{2}$ do $441\frac{1}{2}$ do $442\frac{1}{2}$ do $443\frac{1}{2}$ do $444\frac{1}{2}$ do $445\frac{1}{2}$ do $446\frac{1}{2}$ do $447\frac{1}{2}$ do $448\frac{1}{2}$ do $449\frac{1}{2}$ do $450\frac{1}{2}$ do $451\frac{1}{2}$ do $452\frac{1}{2}$ do $453\frac{1}{2}$ do $454\frac{1}{2}$ do $455\frac{1}{2}$ do $456\frac{1}{2}$ do $457\frac{1}{2}$ do $458\frac{1}{2}$ do $459\frac{1}{2}$ do $460\frac{1}{2}$ do $461\frac{1}{2}$ do $462\frac{1}{2}$ do $463\frac{1}{2}$ do $464\frac{1}{2}$ do $465\frac{1}{2}$ do $466\frac{1}{2}$ do $467\frac{1}{2}$ do $468\frac{1}{2}$ do $469\frac{1}{2}$ do $470\frac{1}{2}$ do $471\frac{1}{2}$ do $472\frac{1}{2}$ do $473\frac{1}{2}$ do $474\frac{1}{2}$ do $475\frac{1}{2}$ do $476\frac{1}{2}$ do $477\frac{1}{2}$ do $478\frac{1}{2}$ do $479\frac{1}{2}$ do $480\frac{1}{2}$ do $481\frac{1}{2}$ do $482\frac{1}{2}$ do $483\frac{1}{2}$ do $484\frac{1}{2}$ do $485\frac{1}{2}$ do $486\frac{1}{2}$ do $487\frac{1}{2}$ do $488\frac{1}{2}$ do $489\frac{1}{2}$ do $490\frac{1}{2}$ do $491\frac{1}{2}$ do $492\frac{1}{2}$ do $493\frac{1}{2}$ do $494\frac{1}{2}$ do $495\frac{1}{2}$ do $496\frac{1}{2}$ do $497\frac{1}{2}$ do $498\frac{1}{2}$ do $499\frac{1}{2}$ do $500\frac{1}{2}$ do $501\frac{1}{2}$ do $502\frac{1}{2}$ do $503\frac{1}{2}$ do $504\frac{1}{2}$ do $505\frac{1}{2}$ do $506\frac{1}{2}$ do $507\frac{1}{2}$ do $508\frac{1}{2}$ do $509\frac{1}{2}$ do $510\frac{1}{2}$ do $511\frac{1}{2}$ do $512\frac{1}{2}$ do $513\frac{1}{2}$ do $514\frac{1}{2}$ do $515\frac{1}{2}$ do $516\frac{1}{2}$ do $517\frac{1}{2}$ do $518\frac{1}{2}$ do $519\frac{1}{2}$ do $520\frac{1}{2}$ do $521\frac{1}{2}$ do $522\frac{1}{2}$ do $523\frac{1}{2}$ do $524\frac{1}{2}$ do $525\frac{1}{2}$ do $526\frac{1}{2}$ do $527\frac{1}{2}$ do $528\frac{1}{2}$ do $529\frac{1}{2}$ do $530\frac{1}{2}$ do $531\frac{1}{2}$ do $532\frac{1}{2}$ do $533\frac{1}{2}$ do $534\frac{1}{2}$ do $535\frac{1}{2}$ do $536\frac{1}{2}$ do $537\frac{1}{2}$ do $538\frac{1}{2}$ do $539\frac{1}{2}$ do $540\frac{1}{2}$ do $541\frac{1}{2}$ do $542\frac{1}{2}$ do $543\frac{1}{2}$ do $544\frac{1}{2}$ do $545\frac{1}{2}$ do $546\frac{1}{2}$ do $547\frac{1}{2}$ do $548\frac{1}{2}$ do $549\frac{1}{2}$ do $550\frac{1}{2}$ do $551\frac{1}{2}$ do $552\frac{1}{2}$ do $553\frac{1}{2}$ do $554\frac{1}{2}$ do $555\frac{1}{2}$ do $556\frac{1}{2}$ do $557\frac{1}{2}$ do $558\frac{1}{2}$ do $559\frac{1}{2}$ do $560\frac{1}{2}$ do $561\frac{1}{2}$ do $562\frac{1}{2}$ do $563\frac{1}{2}$ do $564\frac{1}{2}$ do $565\frac{1}{2}$ do $566\frac{1}{2}$ do $567\frac{1}{2}$ do $568\frac{1}{2}$ do $569\frac{1}{2}$ do $570\frac{1}{2}$ do $571\frac{1}{2}$ do $572\frac{1}{2}$ do $573\frac{1}{2}$ do $574\frac{1}{2}$ do $575\frac{1}{2}$ do $576\frac{1}{2}$ do $577\frac{1}{2}$ do $578\frac{1}{2}$ do $579\frac{1}{2}$ do $580\frac{1}{2}$ do $581\frac{1}{2}$ do $582\frac{1}{2}$ do $583\frac{1}{2}$ do $584\frac{1}{2}$ do $585\frac{1}{2}$ do $586\frac{1}{2}$ do $587\frac{1}{2}$ do $588\frac{1}{2}$ do $589\frac{1}{2}$ do $590\frac{1}{2}$ do $591\frac{1}{2}$ do $592\frac{1}{2}$ do $593\frac{1}{2}$ do $594\frac{1}{2}$ do $595\frac{1}{2}$ do $596\frac{1}{2}$ do $597\frac{1}{2}$ do $598\frac{1}{2}$ do $599\frac{1}{2}$ do $600\frac{1}{2}$ do $601\frac{1}{2}$ do $602\frac{1}{2}$ do $603\frac{1}{2}$ do $604\frac{1}{2}$ do $605\frac{1}{2}$ do $606\frac{1}{2}$ do $607\frac{1}{2}$ do $608\frac{1}{2}$ do $609\frac{1}{2}$ do $610\frac{1}{2}$ do $611\frac{1}{2}$ do $612\frac{1}{2}$ do $613\frac{1}{2}$ do $614\frac{1}{2}$ do $615\frac{1}{2}$ do $616\frac{1}{2}$ do $617\frac{1}{2}$ do $618\frac{1}{2}$ do $619\frac{1}{2}$ do $620\frac{1}{2}$ do $621\frac{1}{2}$ do $622\frac{1}{2}$ do $623\frac{1}{2}$ do $624\frac{1}{2}$ do $625\frac{1}{2}$ do $626\frac{1}{2}$ do $627\frac{1}{2}$ do $628\frac{1}{2}$ do $629\frac{1}{2}$ do